

Besplatna podrška u toku postupka

Podrška u toku postupka je pouzdan koncept koji – osobi koja je – u zakoni nazvana žrtvom nasilja, opasne prijetnje i/ili ona kojoj je povrijedjen seksualni integritet – omogućava besplatnu, psihosocijalnu i pravnu poršku pri pravnom djelovanju.

Ukoliko ste doživjeli nasilje motivisano anti romskim stavovima/mišljenjima, ili ukoliko ste zbog istog bili ozbiljno ugroženi / priječeno Vam je, ukoliko je Vaš seksualni integritet (polna orijentacija) povrijedjen, imate pravo na besplatnu psihosocijalnu, kao i pravnu podršku u postupku.

Besplatnu podršku u postupku mogu da Vam ponude državno priznate ustanove za zaštitu žrtava – kao na primjer WEISSER

Ova brošura je sastavljena u sklopu projekta V-START „Victim Support Through Awareness-Raising and neTworking“. Odgovornost za sadržaj ovog izdanja snosi autor samostalno; Evropska Komisija, kao i Ministarstvo za socijalna pitanja ne snose odgovornost za dalju upotrebu ovdje navedenog sadržaja.

sufinansirano kroz pravosudni program Evropske Unije

Bundesministerium
Arbeit, Soziales, Gesundheit
und Konsumentenschutz

sufinansirano kroz republičko Ministarstvo za rad, socijalna pitanja i zaštitu potrošača

ROMANO CENTRO

Kome mogu da se obratim?

RING – pomoć žrtvama zločina, različiti centri koji pružaju zaštitu od nasilja u Austriji, ustanove za savjetovanje muškaraca i žena.

Ukoliko imate pitanja ili su Vam potrebne informacije, обратите se svakodnevno savjetodavnoj organizaciji kojoj vjerujete - kao što su između ostalih - ZARA - građanska hrabrost i borba protiv rasizma; antidiskrimacijske službe Štajerske.

Tamo ćete biti upućeni šta su sledeći koraci, savjetovani, imaćete podršku pri prijавama, praćeni pri odlascima u policiju i/ili možete da iznesete svoje iskustvo, u miru razgovarate, bićete saslušani - čak i anonimno, ukoliko je to Vaša želja.

Antidiskriminierungsstelle in der Stadt Salzburg

Kirchenstraße 34
5020 Salzburg
office@antidiskriminierung-salzburg.at

Antidiskrimacijska služba Štajerska

Andritzer Reichsstraße 38/1.Stock
A-8045 Graz
T: +43 316 / 714 137
buero@antidiskriminierungssstelle.steiermark.at
www.antidiskriminierungssstelle.steiermark.at

AÖF - Udruženje samostalnih austrijskih sigurnih kuća

Bacherplatz 10/4
A-1050 Wien
T: +43 (1) 544 08 20
informationsstelle@aof.at
poziv za pomoć ženama
01 71 71 9

ROMANO CENTRO

Hofmannsthlgasse 2, Lokal 2
A-1030 Wien
+ 43 1 749 63 36
office@romano-centro.org
www.romano-centro.org

Udruženje KARIKA

www.verein-karika.jimdo.com
Evangelische Kirchengasse 3
A-7400 Oberwart
T: +43 676 72 46694
verein.karika@gmx.at

WEISSER RING - Pomoć žrtvama zločina

www.weisser-ring.at
office@weisser-ring.at
hitni poziv za pomoć
0800 112 112

ZARA - Zivilcourage & Anti-Rassismus-Arbeit

Schönbrunner Straße 119/13
Ulaz: Am Hundsturm 7
A-1050 Wien
T: +43 (1) 929 13 99
office@zara.or.at

Anti romska propaganda

Šta raditi?

Ukoliko ste pogodjeni krivičnim djelom anti romske propagande – *hate crime (zločin iz mržnje)*.

Sie sind nicht allein!

Bili ste vrijedani, opovani, napadnuti ili Vam je imovina oštećena, a Vi ste sigurni da je odgovorno lice tako djelovalo nošeno predrasudama, pa pod uticajem istih ispoljava svoju mržnju rasističkim stavovima prema Romima?

To može da bude presudno iskustvo, koje se izdiže iznad normalnog krivičnog djela – potražite podršku!

Želite nešto poduzeti, a ne znate kako postupiti? Ili ste možda čak bili teško povrijedjeni, te želite pokrenuti pravni postupak, sigurni da se radi o rasističkom aktu protiv Roma?

Ovdje ćete naći informacije i mogućnosti kako djelovati!

Šta je anti romska propaganda?

„Anti romska propaganda je jedan vid rasizma prema Romima, Sintima i drugim osobama koji u društvu bivaju nazivani „cigarna.“ Anti romska propaganda se vrlo često koristi u tumačenju mišljenja, javnih iznošenja negativnih stereotipa ili govora mržnje.“¹

Anti romska propaganda obuhvata ipak mnogo širi spektar diskriminacijskih izjava, te djelovanja, mnoga od njih su prikrenuta: U takvom slučaju je relevantno ne samo što je rečeno ili urađeno, nego i ono što je propušteno da bude urađeno.“¹

Šta je zločin iz mržnje?

→ „Zločini iz mržnje su kriminalne radnje motivisane predrasudama prema jednoj određenoj grupi ljudi.“²

Krivična djela zbog anti romske propagande (zločin iz mržnje, delicti zbog predrasuda, predrasudama motivisana krivična djela) moraju sadržavati dva elementa:

- motiv počinjocu mora biti anti romska propaganda,
- počinjeni krivični delikt počinjocu.

→ Zločin iz mržnje je krivično djelo sa predrasudom kao osnovom za isto.

¹ Ova definicija datira iz osnovnog teksta Allianza-a, a protiv anti romske propagande, preuzeta i formalisana od strane ROMANO CENTRA.

² Ovdje se radi o praktičnoj definiciji zločina, koja potiče iz kancelarije OSZE za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR).

Šta je motiv za predrasudu?

Motiv za predrasudu je određeni nagon za djelovanje jedne osobe. Krivično djelo se dakle dešava samo zato što je počinilac potaknut predrasudom i zbog iste i djeluje. Bez ovog motiva se krivično djelo nikad ne bi desilo!

§ 33 Krivičnog zakona (StGB – Krivični zakon Republike Austrije) „posebne otežavajuće okolnosti“

§ 33 Krivičnog zakona (StGB – Krivični zakon Republike Austrije) „posebne otežavajuće okolnosti“ u austrijskom Krivičnom zakonu su navedene takozvane § 33 Član 1 cifra 5 – „posebne otežavajuće okolnosti“. Ovaj paragraf objašnjava kad je posebna otežavajuća okolnost data. Onda kada je počinilac djelovao ...

... „iz rasističkih, prema strancima neprijateljskih ili drugih posebno iskvarenih pobuda, posebno onih koje su usmjerene prema grupama ljudi ili pripadniku jedne ovakve grupe navedene u § 283 Član 1 tačka 1, a isključivo zbog pripadnosti jedne osobe toj grupi.“

U austrijskom kontekstu mi polazimo od toga da pojedinačne osobe ili grupe, zbog njihove stvarne ili navodne pripadnosti jednoj od grupa navedenih u § 283 Član 1 tačka 1 mogu biti žrtve zločina iz mržnje (*hate crime*), kriminala zbog predrasuda, nasilja motivisanog predrasudama.

(*Hate crimes*) Zločini iz mržnje su u austrijskom kontekstu kažnjiva djela ...

... „protiv jedne Crkve ili religijskog udruženja ili jedne druge prema datim ili nedostajućim kriterijumima [...] boji kože, jeziku, religiji ili svjetonazoru, državljanstvu, porijeklu, nacionalnoj ili etničkoj pripadnosti, polu, fizičkoj ili psihičkoj smetnji, starosti ili seksualnoj orientaciji.“

Koja (krivična) djela mogu u Austriji da se vode na primjer kao zločin iz mržnje (*hate crime*), odnosno kriminal zbog predrasuda, a pod uticajem anti romske propagande?

- tjelesna povreda motivisana anti romskom propagandom (§§ 83, 84, 85, 86, 87 Krivični zakon Republike Austrije (StGB))
- opasna prijetnja motivisana anti romskom propagandom (§ 107 Krivični zakon Republike Austrije (StGB))
- materijalna šteta (§§ 125, 126 Krivični zakon Republike Austrije (StGB))
- podmetanje požara motivisano anti romskom propagandom (§ 169 Krivični zakon Republike Austrije (StGB))
- uvreda motivisana anti romskom propagandom (§ 115 Krivični zakon Republike Austrije (StGB))
- huškanje motivisano anti romskom propagandom (§ 283 Krivični zakon Republike Austrije (StGB))
- pred mnogo ljudi na ulici i/ili na internetu
- ometanje praktikovanja vjere motivisano anti romskom propagandom (§ 189 Krivični zakon Republike Austrije)

Ova lista sadrži samo primjere. Ukoliko niste sigurni da li je iskustvo koje ste imali,

krivično djelo, posavjetujte se u svako doba u jednoj od savjetničkih organizacija.

Šta mogu da uradim neposredno nakon rasističkog psovanja, vrijeđanja, prijetnje i/ili napada?

Nakon što ste imali iskustvo motivisano anti romskom propagandom, ukoliko ste prepoznali jedno od gore navedenih krivičnih djela, možete podnijeti prijavu, te se posavjetovati oko pravnih koraka.

Prijavu možete podnijeti ...

- ili direktno kod policije,
- u državnom tužilaštву, ukoliko je to Vaša želja, ili
- uz pomoć jedne od organizacija za savjetovanje, odnosno podršku.

Prije nego što podnesete prijavu, na primjer kod policije, imate mogućnost da se posavjetujete oko iste. Besplatno savjetovanje po pitanju prijava možete dobiti pri različitim organizacijama, između ostalih i kod ZARA – građanska hrabrost i borba protiv rasizma; kod WEISSER RING, ustanova za savjetovanje muškaraca i žena, kao i kod antidiskriminacijskih službi Štajerska.

Pažnja: ukoliko idete direktno u policiju da biste podnijeli prijavu, potrebno je da znate, da istu, ukoliko podignite, više ne možete povući ili naknadno promjeniti.

! Pažnja: ukoliko podnesete prijavu u policiji, morate računati i sa činjenicom da ćete jedan do dva puta biti saslušavani u policiji.

Bez posebnog zahtjeva, u policiji ćete biti zavedeni kao svjedok. To dalje znači da nemate automatski sva prava koja ima takozvana „žrtva“, kako se vodi u Zakonu o kaznenom postupku Republike Austrije (StPO).

Ukoliko imate potrebu da u policiju ne idete sami, imate pravo povesti Vašu osobu od povjerenja. To može da bude poznanik/ poznanica, član porodice ili jedan obučeni savjetnik.

! Pažnja: Osoba koju u policiju povede kao Vašu osobu od povjerenja, ne smije biti istovremeno i svjedok slučaja koji prijavljujete. To nije dozvoljeno.

Šta da radim ukoliko sam (lako ili teško) povrijeđen/povrijeđena?

Ukoliko ste (lako ili teško) povrijeđeni, a pretpostavljate da je motiv povrede anti romska propaganda i idete u bolnicu da biste bili medicinski zbrinuti, mi Vam preporučujemo da sačuvate svu medicinsku dokumentaciju.

Prije svega je važno da Vi ozdravite. Dalje, ukoliko želite pokrenuti pravni postupak protiv počinjocu, potrebna Vam je dokumentacija koja potvrđuje Vaše povrede, a kao dokazni materijal.

Bolničko osoblje je obavezno podnijeti prijavu ukoliko zbrinu osobu koja navodi da je povrijeđena od strane drugog lica.

Ukoliko je prijava podnesena od strane bolničkog osoblja, u normalnim okolnostima će Vam se policija vrlo brzo javiti kako bi Vas pozvala na saslušanje.

Ukoliko ovo nije slučaj, Vi imate mogućnost pokretanja postupka za davanje dopunske izjave kako biste policiji opisali da se radilo o djelu motivisanom anti romskom propagandom.

! Prije svega vodite računa o svom zdravlju, a kada ozdravite, savjetujemo Vam da date gore navedenu dopunsku izjavu u policiji !

U policiju možete otići sami i zahtjevati da date dopunsku izjavu. Ako Vam je neugodno ili ne želite sami to da uradite, obratite se u svakom trenutku jednoj od organizacija koje se bave savjetovanjem – kao što su ZARA – građanska hrabrost i borba protiv rasizma; ROMANO CENTRO; ustanova za savjetovanje muškaraca i žena; kao i antidiskriminacijske službe Štajerska. Oni će Vas posavjetovati, podržati i/ili pratiti.